

Ett folk som vid sin konungs graf
sörjer efter Guds sinne och
hugsvälas af ...

Beckman, Anders Fredrik,

73 Nbi Br. 1872

*Teol.
Pred.
Hingl.
(Br.)
1872*

Ett folk, som vid sin konungs
graf sörjer efter Guds sinne
och hugsvalas af all hug-
svalelses Gud.

PREDIKAN

på

Klagodagen d. 20 Okt. 1872

af

A. F. Beckman.

HERNÖSAND.

J. A. JOHANSSON,
1872.

Att till mig och till min hustru
och barnen efter Guds sinne
och fröjelse af all lag-
samtelse Gud.

BRIDIKAN

Klasoggen 5. 30. Okt. 1873

Enligt Bestämmelse

BRIDIKAN
K. L. JOHANSSON

Kungl. biblioteket

0 0000 000084180

Välsignad vare Gud och vårs Herras Jesu Christi Fader, barmhertighetens Fader, och all hugsvalelses Gud, som oss hugsvalar i all vår bedröfvelse.

Genom svåra lidanden hade Apostelen Paulus blifvit förd i djup bedröfvelse. Han säger härom i 2 Cor. 1: *Vi vilja icke fördölja för eder, käre bröder, vår bedröfvelse, som oss vederfaren är uti Asien: ty vi voro förtungade öfver måtton, och öfver magten, så att vi ock tviflade om lifvet.* Men hade bedröfvelsen verkat nedslående, så hade Herrens hugsvalelse verkat än mer upplyftande, stärkande, upprättande. Under allt lidande hade Apostelen kunnat fasthålla vissheten, att allt skedde till hans bästa, nemligen, att han ingen tröst skulle sätta på sig sjelf, utan på Gud, som uppväcker de döda. Efter så många genomgångna vedervärdigheter, ja, med utsigt på ännu svårare pröfnin-gar, kan han i ödmjuk frimodighet lofprisande säga: *Välsignad vare Gud och vårs Herras Jesu Christi Fader, barmhertighetenes Fader, och all hugsvalelses Gud, som oss hugsvalar i all vår bedröfvelse, såsom orden lyda i ofvannämnde kap:s 3 och 4 v.v.*

Sorg och bedröfvelse äro ju ingalunda sällsynta gäster i menniskolifvet. Här är, såsom en vis man har sagt, *alltid sorg, fruktan, väntan och på sistone döden, så väl när den, som i stor ära sitter, som när den ringaste på jorden (Syr. 40: 2, 3).*

Alla menniskor få ock på olika tider mer eller mindre djupt erfara behovet af tröst. Väl den, som

sökt och funnit den rätta tröstekällan. Väl den, som kan i sanning och af lefvande erfarenhet välsigna barmhertighetens Fader och prisa Honom såsom den, hvilken hugsvalar i all bedröfvelse.

Sveriges folk har i dag med bedröfvade hjertan samlat sig i Herrens hus. Sorg har kommit öfver detta folk. Det har nyss tillslutit grafven efter en älskad konung, en faderlig vän, en redlig fosterlandets son. Dagen är en klagodag. Men ett kristet folk skall icke sörja, icke klaga så, som de der intet hopp hafva. Det känner ju Gud och vårs Herres Jesu Christi Fader såsom barmhertighetens Fader och all hugsvaleleses Gud; det bör ock kunna välsigna Honom, att Han hugsvalar i all bedröfvelse. Så är åtminstone Guds gode och nådige vilje. Och denna sin vilje förhåller Han oss icke. Han kungör den äfven i det löftesord, hvilket i dag skall blifva föremålet för vår betraktelse. Ja, han tillbjuder oss i detta ord den rätta, varaktiga trösten. Gifve Han oss ock nåd att med rättsinniga hjertan emottaga och tillegna oss den dyra gåfvan. Detta kan ske endast i den mån vår själ nådeshungrande ropar efter Guds förbarmande. Mätte vi vara så till sinnes då vi nu gemensamt uppstämma efterföljande bönepsalm: 384: 1, 2. — Fader vår &c.

Text: Jer. 29: 11—14.

Jag vet väl, hvad tankar jag hafver om eder, säger Herren, nemliga fridsens tankar, och icke bedröfvelsens, att jag skall gifva eder den ända, som I vänta efter. Och I skolen åkalla mig, och gå och bedja mig, och jag skall höra eder. I skolen söka mig och finna mig; ty om I mig

af allt hjerta söken, så skall jag låta mig finna af eder, säger Herren.

Uplästa heliga text innehåller ett nåderikt löfte till Israels folk om hugsvalelse och hjälp. Att Herren icke låter sin hugsvalelse vederfaras annan sorg än den, som är efter Hans sinne, förstå vi ju lätt. Våra tankar ledas sålunda genom dessa Herrens ord till betraktande både af den sorg, som är efter Guds sinne och af den hugsvalelse, hvilken barmhertighetens Fader vill meddela åt en sålunda bedröfvad. Med hänsyn till dagens särskilda betydelse blifve derföre vårt betraktelseämne:

Ett folk, som vid sin konungs graf sörjer efter Guds sinne och hugsvalas af all hugsvalelses Gud.

Vid Babylons elfver, fjerran från det älskade hemlandet försmäktade Israels folk i fångenskap, hemfallet åt hårda tyranners godtycke, utan helgedom, utan gudstjenst efter Herrens ordning. Denna nöd förbittrades än mer genom medvetandet att folkets egen otrohet emot Herren Gnd dragit olyckan öfver det samma. Ja, känslan af skuld inför den helige Guden var utan tvifvel den börda, som kändes mest tryckande, åtminstone för alla dem, som i sanning kunde räknas till Guds folk. Hade så icke varit fallet, då hade icke sorgen varit en sorg efter Guds sinne; den skulle då säkerligen icke heller framkallat det tröstens ord vi nyss förnummit.

Omvändelse, bättring, tro är villkoret för att Guds heliga vrede skall återvända, såsom Han sjelf säger genom Profeten: *Hasteligen talar jag så emot ett folk och rike att jag det utrota, förderfva och förhärja*

vill; men om det omvänder sig ifrån sin ondska, som jag emot talar, så skall jag ock låta mig ångra (Jer. 8: 18).

Huru lärorikt och väckande för oss på en dag sådan som denna! Äfven öfver oss är bedröfvelse kommen. Med full rätt betygar den konung, som nu sitter på Sveriges thron, att allt folk i landet upprigtigt deltagar i den sorg, som trycker på hans broderliga hjerta. Yttringarna af denna sorg vittna, att Svenska folket ännu icke blifvit främmande för den välsignelsebringande ordning, enligt hvilken konungen är landets fader och allt folket hans barn. Vi stå vid en landsfaders graf med sorgfull saknad. Och värd var han att saknas. Vål var han, liksom enhvar af oss, svag och ofullkomlig, en syndfull människa, hvilken inför Gud kan bestå allenast efter nåd, icke efter rätt. Men rika och stora gåfvor hade Gud beskärt honom, gåfvor egnade att tillvinna honom folkets kärlek och bereda dess väl. Främst bland dessa gåfvor må väl nämnas ett ädelt, varmt och huldrikt hjerta. Den kärlek han hyste för sitt land och sitt folk uppvärmd, lifvade, förband hvar och en, som med honom kom i närmare beröring; ja, den gjorde sig kännbar äfven för dem, hvilka stodo fjerran. Tillmötesgående konungslig välvilja rönt framför allt hvar och en som nalkades med bön om hjälp. Konung *Carls* hjerta hade svårt att afslå en bön, att vägra ett löfte, äfven då när uppfyllelsen icke med visshet stod i hans makt. Uppriktigheten i denna välvilja vann äfven deras hjertan, hvilka i mer eller mindre mån funno sina förhoppningar svikna. Redligt har, i hvad på honom ankom, infriats det stora löftet: »Land skall med lag byggas.» Full af krigarens mod, har han dock med ädel själfbeherrskning undvikit att förspilla landsfredens väl-

signelserika gåfva. Vi veta alla huru under den oafbrutna fred, *Carl den femtondes* regering bevarat åt vårt land, Svenska folket framgått till allt märkbarare välstånd, huru lagbunden frihet blifvit befastad, näringarne uppnått en hög utveckling, vetenskap och konst, omhuldade af konungsligt hägn och deltagande, blomstrat, Guds rena ord fritt och obehindradt kunnat i menigheten förkunnas, folkuppfostran och folkbildning vunnit en i ögonen fallande förkofran. Då nu allt detta får och bör i väsentlig mån tillskrifvas det redliga allvar, med hvilket den hädangångne konungen sökte främja sitt folks bästa, den urskiljning, med hvilken han valde sina lagliga rådgifvare, den omsorg med hvilken han gjorde sig till godo dessas råd, så skall man lätt förstå, hvarföre Svenska folket vid denne konungs, menskligen att tala, för tidiga graf står med hjertat fullt af smärtsam saknad, af djup, allvarlig sorg.

Mätte blott denna sorg icke vara världens, som kommer döden åstad, utan sorg efter Guds sinne, som verkar bättring till salighet, den man icke ångrar! Sådan blifver sorgen icke, med mindre blicken vändes dels tillbaka på oss sjelfva, dels uppåt på Honom, som skickat äfven denna pröfning.

Gråten öfver eder sjelfva är en gudomlig maning som ligger i hvarje dylikt slag. Och lydnad för denna maning är första villkoret för hugsvalelse från ofvan.

Men hafve vi då anledning att gråta öfver oss sjelfve?

Hvem kan, vid ett pröfvande ögonkast in i sin egen barm eller utöfver det lif, hvaraf han omgifves, tveka om svaret? Hvem är väl den ibland oss, i hvars hjerta icke rör sig denna gamla menniska, som hafver begärelse emot anden? Hvem är den hvars

lif icke är fullt af brister, af både underlåtenhets- och öfverträdelsesynder? Huru mycket hafva vi icke att förebrå oss, särskildt med afseende på den nu bortgångne konungen i fråga om både hvad som blifvit gjordt och hvad som icke blifvit gjordt! Hafva vi så som kristna höfves bedit för denne »landets fader», hafva vi hvar i sin stad och efter sin kallelse med all flit lemnat honom vårt bistånd till att främja det goda och förhindra det onda? Herre, gack icke till doms med dina arma tjenare, ty för dig är ingen lefvande rättfärdig! — Och blicka vi omkring oss, få vi då mera tröst? Raglar icke dryckenskapen på våra gator, genljuda de icke af Guds namns missbruk, af eder, bannor och svordomar? Huru fräckt resa ej otro och gudsförnekelse, förakt för gudomlig och menskelig rätt sina ormhufvuden, förgiftande, såvidt möjligt är, allt som kommer i deras närhet. Och hvad som ligger i dagen, det låter oss ana hvad i löndom sker. — Ett folk ibland hvilket sådana gerningar bedrifvas, huru har det begagnat de frids- och frihetsår, den dyrbara nådetid Herren under den nu bortgångne konungens spira åt detsamma beskärt? Sannerligen när vi besinna allt detta, när vi betänka det ansvar, som hvilat öfver oss gemensamt såsom medlemmar af samma folk, då måste ur våra hjertan, om vi icke sjelfva äro försoffade i synden, frampressas den ångestfulla bekännelsen: *vår missgerning trycker oss hårdeliga*; då känna vi med djup smärta att mångenstädes vårt folk försmäktar i en fångenskap, förnedras af en trældom vida mer beklagansvärd än den, i hvilken Israels folk suckade vid Babylons elfver.

Gifve Gud, att denna beklagliga sanning ock finge rätt grundligt förkrossa våra hårda hjertan. Vår kungasorg skulle då kunna blifva en sorg efter Guds sinne.

Denna dag skulle då visserligen blifva en klagodag i djupaste mening, men den skulle ock kunna blifva en rätt hugsvalelses dag. Må vi, om denna sorg blifvit allvar, allenast lyfta våra ögon och hjertan upp till bergen, ifrån hvilka hjälpen kommer. *De offer som Gudi behaga äro en bedröfvad ande; ett bedröfvadt och förkrossadt hjerta varder du Gud icke föraktande.* Herren bedröfvar icke af hjertat. Äfven då Han synes vred, hafver Han fridstankar om sitt folk. Just till bedröfvade sinnen är det Han säger: *Jag vet väl hvad tankar jag hafver om eder, nemligen fridens och icke bedröfvansens.* Och till underpant på detta fridsord har Han för vår tros ögon satt nådastolen i sin egen Sons blod. Skulle du icke häraf känna dig hugsvaladt, du folk som sörjer efter Hans sinne?

Men Herren hugsvalar sitt sörjande folk icke blott genom betygande af sina fridstankar; Han gifver ock herrliga löften om oskattbara fridsgåfvor. *Jag skall gifva eder den ända I vänten efter,* säger Herren.

Hvad Israel i allmänhet väntade efter, se vi af det sammanhang, i hvilket våra textord stå. Israel väntade efter *frihet*: frihet från trældomsoket, frihet att återvända till hemmet, frihet att i helgedomen tjena Gud efter fädernas sätt. Men den delen af folket, hvilken i sanning var Guds folk, den begärde framför allt frihet ifrån Guds heliga vredesdom, frihet från den orättfärdighetens tjenst, hvilken ådragit folket samma dom, frihet att tjena Gud i helighet och rättfärdighet, frihet att återkomma och förblifva uti salig lifsgemenskap med lefvande Gud. Ett skönt uttryck af denna Guds folks längtan möter oss i den herrliga sången: *Såsom hjorten ropar efter friskt vatten, så ropar min själ Gud till dig. Min själ törstar efter*

Gud, efter den lefvande Gud; när skall jag dertill komma, att jag måtte se Guds ansigte.

Efter hvad väntar Svea folk, der det sörjande står vid konungagrafven? Väntar det ock efter frihet? Ja väl: Frihet är ju dagens lösen. Detta är i sig sjelf godt. Ett ädelt folk tillhör det att älska friheten, att söka den, der hon saknas, vårda den om hon blifvit funnen. Hvilken frihet är det vi sakna och böre söka? Borgerlig och politisk frihet ega vi ju i rikt mått. Intet främmande välde trycker oss. Såsom ett fritt folk bo vi, lofvad vare Gud, uti fria bygder. Och der alla medborgare äro lika inför lagen, der saknas icke heller borgerlig frihet. Den som begär mera i detta hänseende, den begär sjelfsväld. Ett sådant rop kan icke utgå från det folk, som är Guds folk. De som höja det, äro affällingar från folket. Men derpå må väl vår väntan gå ut, att Herren måtte i nåd befästa den frihet Han förunnat oss, afvärja dess missbruk och låta densamma bära god frukt genom alla samhällsförhållanden. Mätte vårt folk genom sann upplysning, genom religiös och sedlig bildning lära sig skilja mellan sann och falsk frihet; mätte det allt klarare fatta, att den rätta frihetsandan är den samhällsanda, hvilken friar från sjelfviska lustars band och drifver medborgaren att med heligt allvar omfatta, såsom målet för sin sträfvan, det allmänna gemensamma bästa!

Sådan frihet, friheten i dess fulla, rika sanning, växer endast på kristendomens grund. Endast i kristendomens stora befrielseverk blir människan så frigjord från sjelfviskhetens makt, att hon ser, icke allenast på sitt bästa utan ock på andras. Den rätta frihetsandan är en ren återspegling af den uppoffrande kärlek, hvilken, utgången från barmhertighetens Fader,

genom Sonen utgjuter sig i dens hjerta, hvilken genom tron är med Sonen förenad, såsom grenen med vintrådet. Der denna ande är, der är frihet i sanning. Den Sonen gör fri, han är rättsligen fri. Och han är destomera fri, ju oemotståndligare han af Kristi kärlek *tingas* till kärlekens öfning, som är lagens fullbordan. Den rätta friheten är just rättfärdighetens tjenst. Tjenare måste hvarje menniska och hvarje folk vara, antingen rättfärdighetens eller orättfärdighetens. Den synden gör, han är syndens träl. Rättfärdighetens tjenare är den i sanning frie.

Är Svenska folket ett Guds folk, då väntar det, sörjande som det står vid sin konungs graf, framförallt denna frihets fulländning. Änden, efter hvilken det väntar, målet, mot hvilket dess längtan sträcker sig, är just detta, att rättfärdighetens välde må blifva allt mer och mer utbredt, allt mer och mer oinskränkt och befästadt inom Svea land; med andra ord, att Kristus, rättfärdighetens sol, med salighet under sina vingar, måtte allt klarare lysa öfver detta land och med sina strålar ur palats och hydda, ur styrandes och styrdas hjertan, ur lagar och inrättningar, ur den enskilda sammanlefnaden och det offentliga lifvet, ur vetenskap, litteratur, konst, kortligen från alla lifvets områden förjaga mörkret med dess anhang af lögn, orättfärdighet, köttsligt väsende, andelig trældom, synd och död.

Är detta vår väntan, vårt begär, vår bön, då behöfve vi icke misströstande sörja vid vår konungs graf. Äfven oss gäller då den öfver alla rike och mäktige Herrens nådefulla löfte: *Jag skall gifva eder den ända, som I väntan efter; I skolen åkalla mig, och gå och bedja mig, och jag skall höra eder.*

Jag behöfver icke för eder, mine åhörare, oemotståndligt utveckla den särskildt stora betydelse, en god

konung eger i fråga om förverkligandet af en sådan Guds folks väntan. Utan tvifvel är det känslan häraf, som mer än allt annat gör ett thronskifte så betydelsefullt för hvarje *sann* medborgare. Det är då lika klart att Guds folks väntan vid ett sådant skifte äfven innesluter i sig en hjertelig bön, att Gud af nåd ville i den konungs ställe, som nedlagt spiran, skicka en annan, utrustad med sannt konungliga egenskaper, en konung, som älskar rättfärdighet och hatar orättfärdighet, en konung, som af allt hjerta åstundar att med sitt hus och sitt folk tjena alla Konungars Konung; äfvensom, att Gud ville förläna denne nye konung nåd att i alla riktningar kraftigt främja det stora verk, som gemensamt föreligger konung och folk.

Att Herren vill gifva oss äfven denna ända, om vi af hjertat vänta derefter, det må vi desto heldre tro, som Han ju redan begynnt att i detta hänseende på oss förverkliga sitt nåderika löfte. Den thron, konung *Carl* lemnat, står i denna stund icke tom. Folket behöfver icke, såsom mången gång i fordomtid, oroligt blicka omkring, för att finna en ny kraftig ledare, en värdig efterträdare till den älskade bortgångne. Genom Guds nåd ege vi redan i enlighet med vårt lands grundlagar en sådan ledare, en konung, hvars fosterlandskärlek, rika gåfvor och mognade erfarenhet gifva en löftesrik borgen, att »brödrafolkens väl» skall under hans spira med framgång sökas, främjas och vårdas. Hvad i detta hänseende för Guds folk återstår att vänta, hoppas, bedja, det är att Herren måtte välsigna och bevara denne vår nye konung, genomtränga och leda honom med sin heliga Ande, samt i rikt mått förläna honom himmelsk visdom, håg och kraft att, i enlighet med kärlekens, rättfärdighetens och den sanna frihetens kraf inlösa det betydelse-

sefulla löfte, som uttalar sig i hans sköna valspråk. Äfven denna väntan skall Gud af sin barmhertighet besegla, då vi af allt hjerta åkalla honom. Han förmanar oss ju sjelf i sitt heliga ord, att vi skola hafva böner, åkallan, förböner för konungar och för all öfverhet, och förehåller såsom bönens frukt ett roligt och stilla lefverne i all gudaktighet och ärlighet. Så måste det vara hans kärleksrika Fadershjertas lust, att meddela oss äfven denna gåfva. Måtte hvarken konung eller folk förhindra hans kärleksafsigt att gå i fullbordan!

Det är otvifvelaktigt, mine åhörare, att profningar, tuktan, äga kunna träffa äfven dem, som så i botfärdighet, tro och hopp vända sig till Herran. Ja, allvarliga hemsökelsor skola komma, de kunna icke ens uteblifva. Guds folk väntar icke att från dem förskonas. *Ären I utan äga, i hvilken alle delaktige vordne äro, så ären I oäkta och icke barn. — All äga synes nu icke vara till fröjd utan till ångest. Men, märkom det väl, sedan vedergäller Han en fridsam rättfärdighetens frukt dem, som deruti öfvade äro.* Denna rättfärdighetens frukt, hvilken barmhertighetens Fader gifver, består framför allt i salig lifsgemenskap med Honom sjelf, det eviga, oförgängliga goda. Om denna frukt förvissa oss åter hans löftesord i dag: *I skolen söka mig och finna mig; ty om I mig af allt hjerta söken, så skall jag låta mig finna af eder, säger Herren.* Der detta löfte går i fullbordan, der får Guds folk i rikt mått det, hvarefter detsamma väntar, ty det får smaka och se huru ljuflig Herren är. Hvad helst för öfrigt må träffa detta folk: i lifsgemenskapen med Gud har det den rikaste uppfyllelse af Herrans löfte om hugsvalelse. *Herre, när jag dig hafver så frågar jag efter himmel och jord intet. Om mig än kropp och*

själ försmäktade så är du dock, o Gud, min lott och min del. —

Sådan, mine bröder, är den hugsvalelse Gud i dag bjuder Sveriges folk, der det sörjande står vid konungagrafven. Måtte detta folk såsom ett Herrans folk i ödmjuka, botfärdiga, troende hjertan anamma den himmelska gåfvan. Denna klagodag skall då ihågkommas icke blott såsom sorgedag, utan äfven såsom en skön glädjedag, en dag, på hvilken Gud vändt vår klagan i stilla, tacksamt lof, en dag, på hvilken tårarnes utsäde burit välsignelsens skörd.

»Uppfriskas, efter solens brand,
Den heta sand af milda skurars flöden,
Så får ock ett bedröfvadt land
Af Herrans hand hugsvalelse i nöden.
Vår Gud är stor! Bland oss han bor,
Till oss han ser med godhet ner
Och leder våra öden, i lifvet och i döden.»

Amen.

- På **J. A. Johanssons** i Hernösand förlag hafva utkommit och säljas i alla Sveriges och Finlands boklädor:
- Ahlfeld.** Den christliga familjen. Fem predikningar. Öfversättning. 50 öre.
- Arbman.** Prestmötes-predikan den 16 Augusti 1866. 25 öre.
- Beckman.** Är Kristus i sin förut-tillvaro ideal-menniskan och icke Gud. 90 öre.
- Beckman.** Nya Testamentets lära om Christi gudom. Granskning af V. R:s »Bibels lära om Kristus», jemte ett bihang om Ernest Renans »Jesu lefnad». (Upsala, W. Schultz, distributör.) 1: 50.
- Besser.** Apostelen Paulus. Tio bibliska betraktelser. Öfversättning från tyskan. 1 rdr.
- Boström.** Predikan på Nyårsdagen 1871, hållen i Hernösands domkyrka. 25 öre.
- Caspers.** Rätttrogens vandring till det himmelska hemmet. Öfversättning. Häftad 1 rdr. Kartonerad 1: 25.
- Charlotte Elisabeth.** Lejonet af Juda. Öfversatt från Engelskan. 2 rdr.
- Florey.** Pauli bref till Philipperna. Öfversättning. 1: 50.
- Kliefoth.** Konfirmationen. Öfers. af J. Widén. 1 rdr.
- Luther.** Utläggning af de tio budorden. 2:dra uppl. Öfers. af Löhr och Selahn. 1 rdr.
- Nordensson.** Prestmötes-predikan den 15 Aug. 1866. 25 öre.
- Rundqvist.** Guldtytranden af Dr. M. Christian Scriver, ur hans själaskatt samlade och med ett skriftens språk för hvar dag i året försedde. 1: 50.
- Sundberg.** Predikningar på årets Sön- och Helgedagar. Andra upplagan. 5 rdr.
- Sundelin.** Magistrats-predikan den 15 Januari 1867. 25 öre.
- Sundelin.** Ett christligt hem, högmessopredikan på Midsomardagen 1869, hållen i Hernösands domkyrka. 25 öre.
- Sundelin.** En christens förnämsta omsorg; Bevekande skäl för en människa att gifva akt på sina ord; Marias besök hos Elisabeth. Trenne högmessopredikningar. 50 öre.
- Sundelin.** En böndagsspegel. Högmessopredikan på andra Böndagen, hållen i Hernösands domkyrka den 7 Maj 1871. 25 öre.
- Thelberg.** Afskedspredikan, hållen i Wiksjö kyrka 5:te Söndagen efter Trefaldighet 1846. 25 öre.

